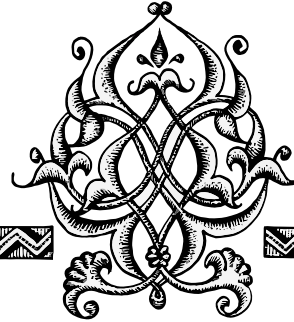




«Ավարարի դաշտում մեր սուրբ նախնյաց սրտերում կենտրոնացնելու և սխալագործում»

ՔԱՐՈՉԽՕՍԱԿԱՆ



Տ. ՍԻՍԵՈՆ ՔԱՂԱՆԱ ՄՈՎԱԽԱՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱՏՆԻ ՄԱՅՐ
ՏԱՃԱՐՈՒՄ Ս. ՂԵՎՈՆԴՅԱՆՅ ՏՈՆԻ ԱՌԻԹՈՎ

(6 փետրվարի 2018 թ.)

«Հուր սիրոյ Կենսարարին բորբոքեցաւ յոգիս
սրբոցն. ձայն Կուսալք խրախուսեցին
դիմեալք ի մահ յօժարութեամբ»

Շարական

Սիրելի՛ բարեպաշտ Հավատացյալներ,

Այսօր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը վերստին համախմբել է օծյալ զավակներին՝ իր հովանու ներքո Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնությամբ տոնախմբելու Սրբոց Ղեւոնդյանց քահանայից տոնը:

Հարյուրամյակներ առաջ մեր սուրբ նախնիների գործած սխրանքն այսօր նորոգում է մեր ուխտը Տիրոջ Սուրբ Մարմնի՝ Սուրբ Եկեղեցու ծառայության ճանապարհին: Սուրբ Ղեւոնդյանց քաջությունն այսօր նաեւ հրավեր է՝ զորացնելու մեզ ժառանգված փոքր ածուն, մեր հայրենիքը եւ ամրացնելու Աստծո հանդեպ մեր ժողովրդի նվիրական հավատքը Ղեւոնդյանց ու Վարդանանց օրինակով: Նրանց հոգիներում Տիրոջ հանդեպ բորբոքված սերն էր, որ եկավ՝ քաջություն հավելելու մեր ողջ ժողովրդի ազատասեր ոգուն, հաղթեց վախը, արհամարհեց մահը, մեկ բռունցք դարձրեց ողջ հայությանը, անկարելին դարձրեց հնարավոր, կասեցրեց արյունարբու եւ զորեղ թշնամու ազդակործան նպատակը եւ սերունդներին վերադարձրեց ազատ ու արժանապատիվ ապրելու սրբազան իր իրավունքը:

Ավարայրի դաշտում մեր սուրբ նախնյաց սրտերում Կենարարի հանդեպ բորբոքված սերն էր սխրագործում: Նրանցից ամեն մեկի մտքում հնչում եւ կյանքի էր կոչվում աստվածատուր պատվիրանը. «Պիտի սիրես քո Տեր Աստծուն քո ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով ու քո ամբողջ մարմնով: ... Պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը» (Մատթ. ԻԲ. 37-40):

Ահա սա էր Սուրբ Ղեւոնդյանց քաջարի հոգեւորականների հերոսական կյանքի եւ նահատակութեան սերմը եւ քրիստոնյայի՝ դեպի երկինք տանող ճանապարհի հիմնական ուղենիշը: Միայն իր «հոգում բորբոքված Կենարարի սիրո հուրը» ունեցող քրիստոնյան կարող էր չերկնչել մարմինը սպանողներից եւ գիտակցված մարտնչել «մահ իմացյալ անմահություն» տեսիլքով ու հավատքով:

Հոգեւոր դասն ու հայոց քաջերը ճշմարտապես միացած էին Քրիստոսի սիրուն եւ կենդանի էին Աստծով. դա է վկայում նրանց՝ Հազկերտ արքային ուղղված պատասխան նամակը. «Եվ եթե Քրիստոս իր անմահությունը չխնայեց, մենք, որ մեր կամքով մահկանացու եղանք, մեր կամքով էլ կմեռնենք Նրա սիրո համար, որպեսզի Նա էլ հոժարութեամբ ընդունի մեզ իր անմահութեան մեջ»:

Պատմությունը վկայում է, որ Սուրբ Ղեւոնդյանք եւ նրանց արժանավոր հաջորդները՝ մեր սուրբ հայրապետներն ու եռամեծ վարդապետները, երանելի քահանաներն ու իմաստասեր սարկավազները, մշտապես հոգեւոր ու ազգային շահը վեր են դասել ամեն տեսակ նյութական ու անձնական ցանկություններից եւ հավատքի պահպանման ու ազգային սրբությունների համար մեկ վայրկյան իսկ չեն վարանել՝ զոհելու իրենց կյանքը: Եվ այս աննկուն ոգին հայ հոգեւորականության սրբազան ժառանգությունն է եղել:

Մեր Սուրբ հայրերն ասում են՝ արյուն նահատակաց հիմն Եկեղեցվո: Ղեւոնդյանց սրբերի արյամբ ամրացան մեր Սուրբ Եկեղեցու հիմքերը, սրբացավ մեր հողը, եւ հերոսացավ Հայ Եկեղեցին: Ամենքիս է հայտնի, որ հանուն Հիսուսի եւ հանուն հայրենիքի նահատակությունները մեր պատմության անբաժանելի մասն են եղել: Այդ նահատակությունն է պահպանել Հայոց երկիրն ու Հայ Եկեղեցին դարեր շարունակ: Մեր ժողովրդի նոր ու նորագույն պատմության մեջ եւս նահատակությունն ու զոհողությունը, երբեմն այլ ձև ու կերպարանք ստացած, շարունակում են մնալ Եկեղեցին ու հայրենիքը պահպանող ու զորացնող ուժն ու ազդեակը: Ուղիղ հարյուր տարի առաջ, բանաստեղծի խոսքերով՝ Ավարայրից ջանք առած՝ մեր նախնիները գրեցին հայ ժողովրդի պատմության հերո-

սական էջերից մեկը՝ Մայիսյան հերոսամարտերը: Ավարայրից ու Սարգարապատից ջանք առած մեր հայրերն ու ավագ եղբայրներն ազատագրեցին նաեւ Արցախ աշխարհը: Իսկ այսօր Հայոց սահմաններին կանգնած զինվորի, սպայի ու զնդերեցի հոգիներում ամեն ըուպե ու ամեն վայրկյան անդադար թեւածում է Ավարայրի, Սարգարապատի ոգին՝ «չերկնչելով ու չվախենալով հեթանոսների բազմությունից»: Ղեւոնդյանց ու Վարդանանց սուրբերի հոգիներում բորբոքված սիրո հուրն այսօր էլ արթուն է պահում ամենքիս ու դարձնում անպարտելի՝ թշնամուն կրկնել տալով պարսից մոգպետի այն խոսքը, թե «...այս մարդիկ, որոնք մահը գերադասում են կյանքից, ով է, որ կարող է նրանց դիմադրել»:

Սիրելիներ, ցավոք այսօր մեր կյանքում ֆիզիկական թշնամու կողքին մեր ինքնությանն ու հավատքին սպառնացող նոր մարտահրավերներ են ավելացել: Նյութապաշտության, անտարբերության, անարդարության չաստվածները երբեմն սիրելի են դառնում մեր որոշ քույրերի եւ եղբայրների համար: Այսօր մեր հայրենիքի սահմաններին հասած կրոնական կասկածելի հոսանքները, ազատության մասին խեղված մեկնաբանությունները, հեռուստաեթերից ու տարբեր խողովակներով քարոզվող քրիստոնեական ընտանիքի մասին աղավաղված պատկերացումները, օտարոտի ենթամշակույթների ու կեղծ արվեստի քարոզչությունը շատ չեն տարբերվում եւ երբեմն ավելի վտանգավոր են հին հազկերտներից ու նրա զորքից: Ահա այդ մարտահրավերների առջեւ է, որ դարձյալ նորօրյա Ղեւոնդներն ու Վարդաններն են կանգնած՝ Ավետարանի լույսով լուսավորելու մեր ժողովրդին, մեր նախնաց սուրբ պատգամներով զորացնելու հավատքն ու նվիրումը երիտասարդ մեր զավակների, կենդանի աղը դառնալու հոգեւոր կյանքի, եւ միայն այդպես արժանի լինելու Ղեւոնդյանց հետնորդները լինելու բարձր ու երանելի պատվին՝ պարզ ճակատով կանգնելով Տիրոջ ատյանի առջեւ:

Երջանկահիշատակ Վազգեն Ա. Հայրապետն իր պատգամներից մեկում ասում է. «Վերագնահատել այսօր Ավարայրի ճակատամարտը, նշանակում է պատմական այդ հերոսամարտի հիշատակն արժեւորել, իմաստավորել ի խնդիր արդի Հայաստանի էլ ավելի ամրապնդման, էլ ավելի հզորացման, ... պահպանել հայ սփյուռքը Մայր Եկեղեցու հովանու տակ իր ինքնության գիտակցությամբ...», չեն եւ պայծառ պահել մեր մայր Եկեղեցին իր հոգեւոր, կրթական ու ազգային առաքելության ուղիղ ճանապարհի վրա»:

Թող Տերը մշտապես գորակից լինի մեզ եւ վառ պահի Իր հանդեպ սիրո կրակը, որպեսզի պատրաստ լինենք Ղեւոնդյանց ոգով կենդանի պահպանելու մեր սրբազան հավատքը, հայրենասիրությունը եւ եկեղեցասիրությունը մեր ժողովրդի հոգում ու գիտակցության մեջ: Ապրենք ու գործենք նրանց ուղենշած ճանապարհով, նրանց ոգով, նրանց սխրանքով, եւ ապագա սերունդների համար հարթենք քաջության, զոհաբերության, սիրո ու նվիրումի նորանոր ուղիներ:

Սիրելիներ, թույլ տվեք Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու քահանայից ողջ դասի անունից շնորհավորել ազգիս Վեհափառ Հայրապետին եւ հայտնել որդիական մեր անմնացորդ սերն ու նվիրվածությունը: Շնորհավորում եմ նաեւ Հայաստանյայց Եկեղեցու սպասավոր բոլոր հոգեւորականներին՝ խնդրելով, որ Ս. Ղեւոնդյանք մշտապես բարեխոս լինեն ձեր ուխտի ողջ ճանապարհին: Թող մեր հավատքից եւ կոչումից ոչինչ եւ ոչ ոք չկարողանա մեզ փոխել «ո՛չ հրեշտակները եւ ո՛չ մարդիկ, ո՛չ սուրբ եւ ո՛չ հուրը, ո՛չ ջուրը եւ ո՛չ էլ որեւէ այլ դառն հարված»:

Շնորհք, սէր եւ խաղաղություն Տեսնոյ մերոյ եւ Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ եւ ընդ ամենեսեանդ. ամէն:





«Մենք Սիրոց Վարդանանց հետ ենք, այն հազար եւ երեսունվեց նահատակների հետ, ովքեր մարտից առաջ իրենց արյունը
միախառնեցին Տիրոջ Հոտա Քրիստոսի արյան հետ»